

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
การพัฒนาบุคลากร	15
ความหมายของการพัฒนาบุคลากร	15
ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร	17
วัตถุประสงค์ของการพัฒนาบุคลากร	19
กระบวนการพัฒนาบุคลากร	21
แนวทางการพัฒนาบุคลากร	23
การศึกษาดูงาน	24
การประชุมเชิงปฏิบัติการ	28
การนิเทศภายใน	32
การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ	40
การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
พุทธศักราช 2551	44
หลักการจัดการเรียนรู้	44
กระบวนการเรียนรู้	45
การออกแบบการจัดการเรียนรู้	45
บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สื่อการเรียนรู้	46
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	47
การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลาง	
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	49
สาระสำคัญเกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	49
นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	57
การอ่าน	64
การเขียน	82
การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	101
ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	101
หลักการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	103
กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	108
จุดเด่นของการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	114
บริบทของโรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	119
ประวัติโรงเรียน	119
ข้อมูลทั่วไป	119
บุคลากร	120
ข้อมูลนักเรียน	121
ระบบบริหาร	122
ทิศทางและกลยุทธ์การพัฒนา	123
สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา	124
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	126
งานวิจัยในประเทศ	126
งานวิจัยต่างประเทศ	134

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	139
กลุ่มเป้าหมาย	139
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	140
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	152
การเก็บรวบรวมข้อมูล	156
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	156
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	157
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	159
การพัฒนาในวงรอบที่ 1	159
ขั้นที่ 1 การวางแผน	159
ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ	169
ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์	184
ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ	188
การพัฒนาในวงรอบที่ 2	196
ขั้นที่ 1 การวางแผน	196
ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ	198
ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์	200
ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ	202
สรุปการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ	203
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	205
ความมุ่งหมายของการวิจัย	205
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	206
สรุปผลการวิจัย	208
อภิปรายผลการศึกษาวิจัย	211
ข้อเสนอแนะ	218

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	219
ภาคผนวก	229
ภาคผนวก ก เครื่องมือและผลการวิเคราะห์เครื่องมือ	231
ภาคผนวก ข โครงการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และโครงการศึกษาดูงานโรงเรียน ที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้	275
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	287
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	291
ภาคผนวก จ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	299
ภาคผนวก ฉ ภาพประกอบการวิจัย	311
ประวัติย่อของผู้วิจัย	317

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายละเอียดบุคลากร โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2557	120
2 จำนวนนักเรียนโรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2557	121
3 รายละเอียดของชั้นการวางแผน ชั้นการปฏิบัติการ ชั้นการสังเกตการณ์ และชั้นการสะท้อนกลับในการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้	142
4 ข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557	161
5 กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	175
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	176
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	178
8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความในการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้ ก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครู ในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	179
9 ตารางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	182

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ผลการสังเกตการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	185
11 ตารางการนิเทศภายใน การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1	186
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความการประเมินการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	189
13 ค่าร้อยละการประเมินการอ่านและการเขียนของนักเรียน ก่อนและหลังการพัฒนา ศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1	191
14 ตารางการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1	197
15 ตารางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในวงรอบที่ 2	199
16 ค่าร้อยละการประเมินการอ่านและการเขียนของนักเรียน ก่อนและหลังการพัฒนา ศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1	202

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสัมภาษณ์ สภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	237
18 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสัมภาษณ์ สภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนชุมชนบ้านกุดไผ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	242
19 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสังเกตการประชุม เชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	246
20 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสัมภาษณ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	251
21 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบประเมิน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนา ศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	257
22 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบประเมินการอ่าน และการเขียนของนักเรียน ก่อนและหลังการพัฒนาศักยภาพครู ในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	263

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23	
สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบประเมินการจัดการเรียนรู้	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1	272

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	9
2 แบบการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart	111
3 ระบบบริหาร โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง	122
4 ประชุมคณะครูโรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง	313
5 ศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่โรงเรียนชุมชนบ้านกุดไผ่	314
6 ประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	315
7 การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	316

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์